

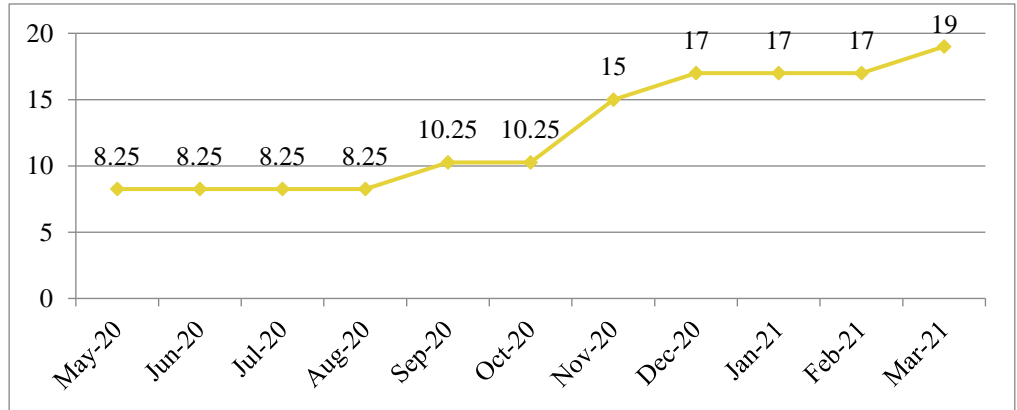
Ekonomik Araştırmalar

Merkez Bankası Parasal Sıkılaştırmaya Devam Etti

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), 18 Mart 2021 tarihinde yaptığı toplantıda, politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını 200 baz puan artırarak yüzde 17'den yüzde 19 seviyesine çıkardı. Bu çerçevede, son üç toplantıda sabit tutulan faiz oranı, 100 baz puan olan piyasa beklentilerini de aşarak 200 baz puan artırıldı. TCMB tarafından yapılan açıklamada, iç talep koşulları, döviz kuru, uluslararası gıda ve diğer emtia fiyatlarındaki yükseliş ile enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyelerin enflasyon görünümünü olumsuz etkilediğine değinilmiştir. Ayrıca bazı sektörlerdeki arz kısıtları ile ücret ve yönetilen fiyat ayarlamalarının orta vadeli enflasyon üzerindeki etkisinin devam ettiği vurgulanmıştır. Bu çerçevede enflasyon beklentileri, fiyatlama davranışları ve orta vadeli enflasyon görünümündeki yukarı yönlü riskler nedeniyle güçlü bir ilave parasal sıkılaştırılmaya gidildiği belirtilmiştir.

Özellikle enflasyon ve döviz kurundaki yukarı yönlü tırmanış, 2020 yılının Ağustos ayından bu yana politika faizinde kayda değer artışlara gidilmesine neden olmuştur. 2020 yılının Kasım ayındaki sert faiz artışının ardından, Aralık ayında gerçekleşen 200 baz puanlık artıştan sonra Şubat 2021'e kadar faiz oranı bu seviyede sabit tutulmuştu. Risklerdeki yukarı yönlü artışların devam etmesi sonucu, Kasım ayından sonra Mart ayında da 200 baz puanlık bir artışa gitmiştir.

TCMB'nin Politika Faiz Oranları (%)

Kaynak: TCMB

Merkez Bankası'nda Görev Değişimi

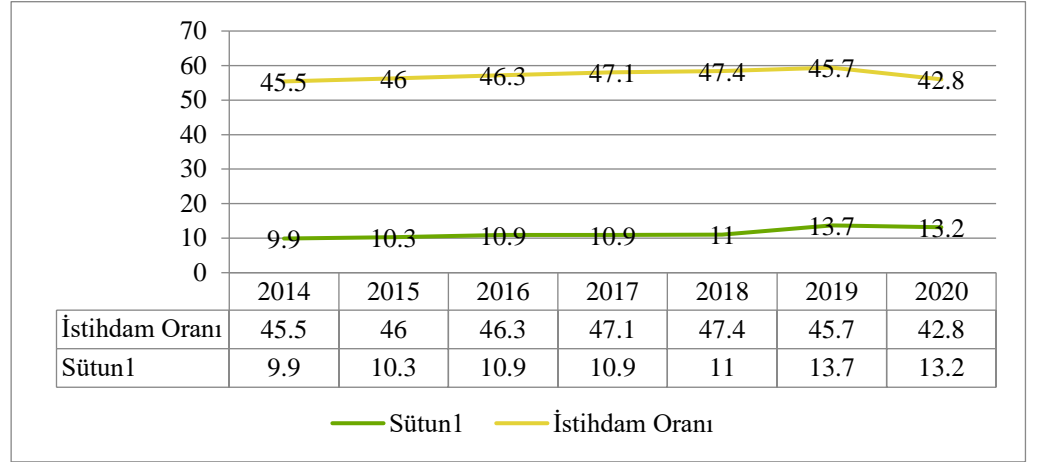
18 Mart 2021 tarihinde 200 baz puanlık faiz artışına gidilen Para Politikası Kurulu toplantısının ardından para politikasının yönetiminde önemli değişimler yaşanmıştır. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzalı Resmi Gazete'de yayınlanan kararnameye göre, Naci Ağbal 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 35'inci maddesi ile 3 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 2'inci maddesi kapsamında görevden alınarak ve yerine Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu atanmıştır. Para politikasının yeni patronu olan Prof. Dr. Şahap Kavcıoğlu, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi

ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünden mezun olmuş, yüksek lisans ve doktora derecelerini ise Marmara Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsünde tamamlamıştır. Merkez Bankası Başkanı Prof. Dr. Kavcıoğlu ilk mesajında enflasyonda kalıcı düşüşü sağlama temel hedefi doğrultusunda para politikası araçlarını etkin bir şekilde kullanmaya devam edeceklerini vurgulamış ve sürecin şeffaflıkla yönetileceğine işaret etmiştir.

2020 yılında Türkiye'deki İşsizlik Oranının yüzde 13,2 Olduğu Açıklandı

TÜİK tarafından yapılan açıklamaya göre, "Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştakilerde işsiz sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 408 bin kişi azalarak 4 milyon 61 bin kişi olmuştur. Böylece işsizlik oranı 0,5 puanlık azalış ile %13,2 seviyesinde gerçekleşmiştir. Diğer yandan tarım dışı işsizlik oranı ise 0,7 puanlık azalış ile %15,3 olmuştur. Ayrıca istihdam edilenlerin sayısı 2020 yılında bir önceki yıla göre 1 milyon 268 bin kişi azalarak 26 milyon 812 bin kişi, istihdam oranı ise 2,9 puanlık azalış ile %42,8 olmuştur. Son olarak işgücü 2020 yılında bir önceki yıla göre 1 milyon 676 bin kişi azalarak 30 milyon 873 bin kişi, işgücüne katılma oranı ise 3,7 puanlık azalış ile %49,3 olarak gerçekleşmiştir."

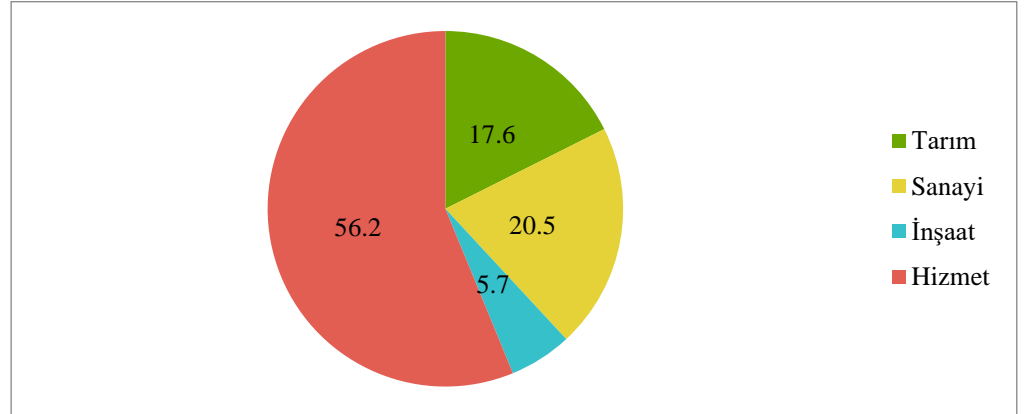
İşsizlik ve İstihdam Oranları (2014-2020)

Kaynak: TÜİK

2020 yılında istihdamın sektörel dağılımına bakıldığında, %56,2 ile hizmet sektörünün başat rol oynadığı görülmüştür. Hizmet sektörünü takiben, sanayi ve tarım sektörleri istihdama sırasıyla %20,5 ve %17,6 ile katkı sağlamıştır. İnşaat sektörünün 2020 yılındaki istihdama katkısı ise %5,7'de kalmıştır.

2020 yılında İstihdamın Sektörel Dağılımı

Kaynak: TÜİK

Salgın Yılında Türkiye %1,8 Oranında Büyüdü

TÜİK'in milli gelir verileri çerçevesinde, küresel salgının tüm dünyayı etki altına aldığı 2020 yılında Türkiye %1,8 oranında büyümüştür. Küresel salgın yılında Türkiye beklentilerin altında büyümesine karşın, G-20 ülkeleri arasında Çin ile birlikte 2020 yılını pozitif değerlerde kapatan iki ülkeden biri olmuştur. Ayrıca açıklanan veriler, Türkiye'nin 2020 yılının son çeyreğinde %5,9'luk büyüdüğüne işaret ederken, bir önceki yılın aynı çeyreğine göre büyüme %1,7 olarak gerçekleşmiştir.

Seçilmiş Ülkelerde 2020 Yılıın Büyüme Oranı (%)

Kaynak: TÜİK, EUROSTAT

2021Yılı Bütçe Açığı ile Başladı

2020 yılı Ocak ayında 21.501 milyon TL fazla veren bütçe dengesi 2021 yılının aynı ayını açık vererek kapatmıştır. 2020 yılı Ocak ayında bütçe gelirleri 122.170 milyon TL olurken, bütçe giderleri 100.669 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri 67.416 milyon TL, bütçe giderlerinden faiz giderleri 12.745 milyon TL ve faiz dışı bütçe giderleri ise 87.924 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

BÜTÇE DENGESİ 2021 YILI GERÇEKLEŞMESİ (Milyon TL)

	Başlangıç Bütçesi	Ocak (Ay İçi)	Ocak (Kümülatif)
Bütçe Geliri	1.101.146	89.609	89.609
Bütçe Gideri	1.346.139	113.763	113.763
Bütçe Dengesi	-244.993	-24.154	-24.154

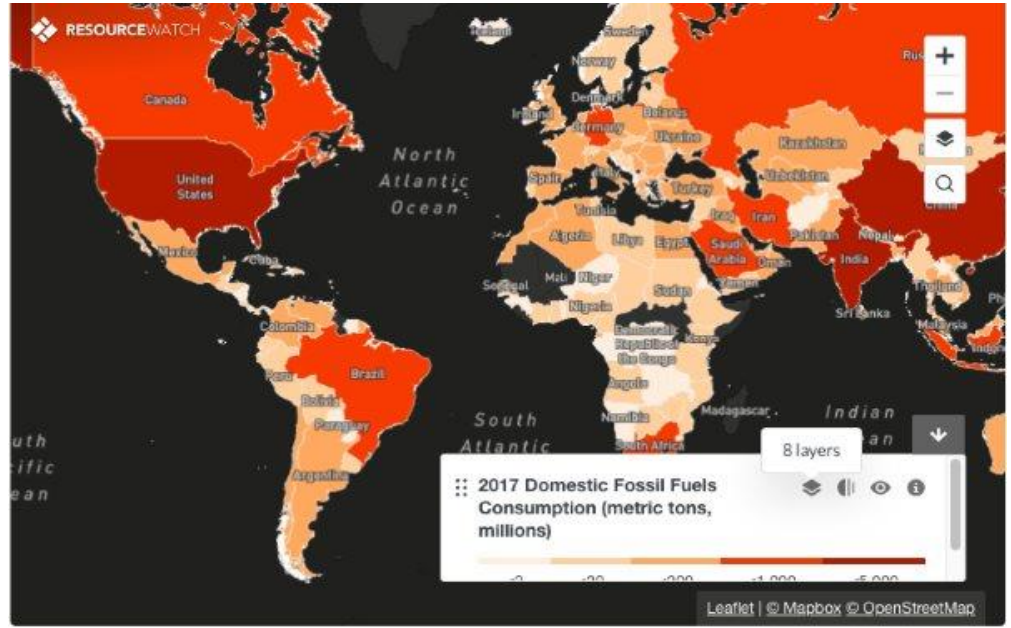
Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı

Hazine ve Maliye Bakanlığı 2021 yılı Ocak ayına gelindiğinde 24.154 milyon TL bütçe açığı verdiğini duyurmuştur. Bütçe gelirleri 89.609 milyon TL olurken, bütçe giderleri 113.763 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Dönem içinde vergi gelirleri 79.227 milyon TL, bütçe giderlerinden faiz giderleri 21.943 milyon TL ve faiz dışı giderler ise 91.820 milyon TL olarak kaydedilmiştir.

Kent, Yönetim ve Çevre Araştırmaları

Dünyada Fosil Yakıt Kullanımını Kısım veya Tamamen Yasaklayan Kentlerin Sayısı Geçen Yıl 43'e Yükseldi

Yenilenebilir enerji alanında uluslararası bir ağ olan REN21'in "Kentlerde Yenilenebilir Enerjinin Küresel Durumu 2021" raporuna göre, dünya nüfusunun yarısından fazlası kentlerde yaşıyor ve küresel enerji tüketiminin dörtte üçü kentlerde gerçekleşiyor. İklim değişikliğiyle mücadelede kentlerin iklim stratejileri ve yenilenebilir enerji kullanımını artırmaları önem arz ederken, fosil yakıt kullanımına kısmen veya tamamen yasak koyan kentlerin sayısı artıyor.

Bu kapsamda, ısınma veya ulaşım sektörlerinde fosil yakıt kullanımını sonlandıran kentlerin sayısı 2019 sonu itibarıyla 8 iken, geçen yıl 35 kent daha söz konusu sektörlerde fosil yakıt kullanımını yasaklayan politikaları uygulamaya koydu. Böylece, bu kentlerin sayısı toplamda 43'e yükseldi. Fosil yakıt kullanımını kısmen veya tamamen yasaklayan kentlerin sayısı 2020'de yaklaşık 5 kat arttı. Rapora göre, 20 kent daha gelecek dönemde fosil yakıt kullanımını yasaklayan politikaları yürürlüğe koymayı planlarken, dünyada 1300 kentin ya yenilenebilir enerji hedefi ya da yürürlüğe koyduğu yenilenebilir enerji politikası bulunuyor ve bir milyar insan bu kentlerde yaşıyor.

Atakum Kent Konseyi Yabancılar Komisyonu Kuruldu

Atakum'a farklı milletlerden gelerek ikamet eden yabancı uyruklu Atakum sakinlerinin kent hayatına katılımlarını sağlamak, karşılaştıkları sorunlara çözüm getirebilmek amacıyla Karadeniz Bölgesi'nde bir ilk olan Atakum Kent Konseyi Yabancılar Dayanışma ve Yardımlaşma Komisyonu kuruldu

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, "Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği"nde Değişikliğe Gidecek

Türkiye'de gemi atıklarının yönetimi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı kontrolünde "Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında sürdürülüyor. Bakanlık, "Gemilerden Atık Alınması ve Atıkların Kontrolü Yönetmeliği"nde değişikliğe gidecek. Yönetmeliği revize eden Bakanlık, taslak yönetmeliği web sayfasında görüşe açtı.

Yönetmelikle denizlerin yanında iç su yollarında, göller ve nehirlerde bulunan gemilerden kaynaklanan atıkların yönetimi de sağlanacak ve destek gemileri, sondaj faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla kullanılan platform, gemi ve benzeri yapılardan da atık alınabilecek.

Taslak yönetmeliğe göre atıklar, atık komisyonu kurulmadan atık kabul tesisinden çıkarılabilecek. Yeni yönetmelikle belirlenecek esaslar dahilinde yat, tekne gibi deniz araçlarının yanında 150 groston altı petrol tankerleri ile 400 groston altındaki diğer gemilerin pis su tanklarına "Pis Su Takip Sistemi (PSTS)" takılacak. Takipler online ve anlık olarak PSTS ile yapılacak. Kapsama giren deniz araçlarının pis su tanklarında beklenmedik bir değişim olması halinde bu deniz araçlarına yasal işlem uygulanacak. Belirlenecek alanlarda, pis su arıtma cihazı olan gemiler, Marpol Sözleşmesi'nin Ek-IV hükümlerinde belirtilen kriterler uyarınca gerekli arıtımı yaptıktan sonra atık sularını denize boşaltabilecek. Kurulacak özel ekiplerle gemi atıkları daha sıkı takip altına alınacak. Deniz araçlarının pis su tanklarından denize boşaltım yapılması engellenecek. Atık tankı doluluğu yüzde 80 üzeri olan gemilerin kalkışlarına izin verilmeyecek. Taslak yönetmelikte öngörülen PSTS, ülke genelinde yer alan yaklaşık 70 bine yakın yat ve tekneyi kapsıyor. Söz konusu sistemle göller ve nehirlerde bulunan gemilere de sensör takılarak, bu noktalarda oluşan atıkların yönetimi de sağlanacak.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca Hazırlanan "Otopark Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de Yayımlanarak Yürürlüğe Girdi

Her daire için en az 1 otopark zorunluluğu uygulamasında değişikliğe gidilerek, daire büyüklüklerine göre otopark zorunluluğu uygulaması getirildi. Yapılan değişiklikle 80 metrekareden küçük her 3 daire için en az 1 otopark, 80 metrekare ile 120 metrekare arasındaki her 2 daire için en az 1 otopark, 120 metrekare ile 180 metrekare arasındaki her daire için en az 1 otopark ve 180 metrekare üzeri her daire için 2 otopark yeri ayrılmasına karar verildi. Dükkan, mağaza ve banka gibi fonksiyonlarda her 30 metrekare için 1 olan otopark zorunluluğu, her 40 metrekare için 1 olarak, büro binalarında her 40 metrekare için 1 olan otopark zorunluluğu, her 50 metrekare için 1 olacak şekilde revize edildi. Değişiklikle, otoparklarda engellilerin kullanımına uygun düzenlemelerin yapılması da kararlaştırıldı.

Uluslararası Araştırmaları

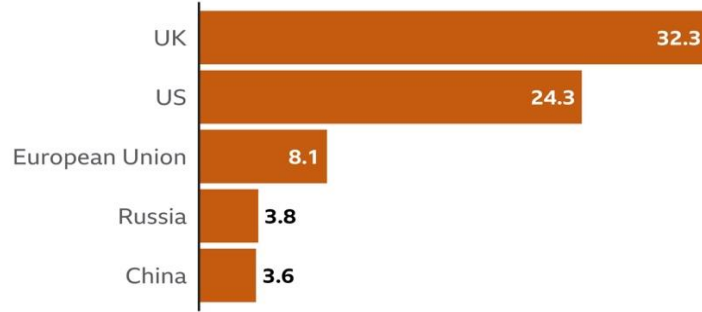
Avrupa Birliği (AB)'nde Covid-19 ve Aşı Krizi

Dünyanın birçok bölgesinde Covid-19 ve aşı krizi devam ederken son gelişmeler AB içinde de tartışmaları ve kamuoyu tepkisini beraberinde getirdi. AB şu ana kadar yaklaşık 450 milyonluk nüfusun %12'sine birinci doz aşığı yapabildi ve bu konuda eleştirilmektedir. Birleşik Krallık'ta 68 milyonluk nüfusun yaklaşık %40'ı ise aşılanmıştır. ABD nüfusunun yaklaşık %40'ı aşılanırken, Rusya ve Çin'de aşılanma oranları %10'a dahi ulaşamamıştır.

AB kendi topraklarında üretilen aşilar için yaptığı sipariş anlaşmalarının, İngiltere'ye adil olmayan bir avantaj sağlaması nedeniyle kaygı duymaktadır. Son anlaşmazlık Hollanda'da üretilen AstraZeneca aşiları konusunda yaşanmıştır. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula von der Leyen, AB'nin kıta içinde üretilen aşilardan İngiltere'ye 10 milyon doz ihraç edildiğini fakat İngiltere'de üretilen aşilardan AB'ye gelen olmadığını belirtmiştir. Leyen, AB'nin aşı konusunda benzer sıkıntılarla karşılaşması durumunda AstraZeneca'nın İngiltere'ye ihracını durdurması yönündeki uyarısı dikkat çekmiştir.

Vaccination doses by population

Reported vaccine doses administered per 100 people

Note: Total vaccinations refers to the number of doses given, not necessarily the number of people vaccinated

Source: Our World In Data, 1200 GMT on 4 Mar with latest available data **BBC**

2020 Haziran ayı içinde AB'nin 27 üyesi aşı alımı konusunda AB'ye merkezi bir yetki vermiştir. AB'nin aşidan sorumlu birimi

AstraZeneca şirketiyle geç bir anlaşma yapmıştır ve İngiltere'nin

gerisinde kalmıştır. AB ayrıca Pfizer-BioNTech ve Moderna ile de anlaşmalar yapmıştır fakat bu aşiların üretimi ve sevkiyatı konusunda da sıkıntılarla karşılaşmıştır. Ursula von der Leyen de aşiları onaylamakta geciktiklerini belirtmiştir.

Üye ülkeler istemeleri durumunda, merkezi kurumlarıyla anlaşma yapmamış şirketlerle de ayrı anlaşma özgürlüğüne sahiptir. Macaristan ve Slovakya bu konuda Rusya ile Sputnik aşısı üzerinde anlaşmıştır ve Çekya da bu konuda istekli davranmaktadır. Avusturya ve Danimarka ise koronavirüsün mutasyonlarına karşı ikinci nesil aşiların üretilmesi için İsrail ile işbirliği yapacaklarını açıklamıştır.

ABD ile Rusya Arasındaki Sorunlar Karşılıklı Söylemler ile Tekrar Gündemde

ABD Başkanı Joe Biden'ın, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile ilgili katil vurgusu iki ülke arasındaki sorunların söylem boyutuna yeniden ivme kazandı. Katil vurgusu sonrası ABD seçimlerine Rusya'nın

müdahil olduğunu belirten Biden bunun bedelinin ödenmesi gerektiğini belirtmiştir. Bu söylem ve çıkış ikili sorunlar açısından yakın dönemde tansiyonun yükseleceğini göstermiştir. Bedel ile ilgili ise Biden yakında atılacak adımlarla bunun gösterileceğini söylemesi gözleri tekrar sorunlu konulara çevirmiştir.

ABD Ulusal İstihbarat Direktörlüğü tarafından yayımlanan 15 sayfalık değerlendirme raporunda, Rusya'nın Demokrat aday Joe Biden'a karşı dezenformasyon içeren iddiaları yaydığı belirtilmiştir. Raporda, Biden ailesi ile Ukrayna arasında olduğu iddia edilen bazı finansal işlemlerle ilgili haberlerde Moskova'nın parmağının olduğu öne sürülmüş, söz konusu iddialarla Biden'ın adaylığının yıpratılmaya çalışıldığı savunulmuştur.

Diğer taraftan Rusya Dışişleri Bakanlığı, Putin'in son dönemde gerginlik yaşadığı Biden'a yaptığı çevrimiçi görüşme teklifinin ABD tarafınca kabul edilmediğini de duyurmuştur. Bakanlıktan yapılan açıklamada, Putin'in 19 Mart veya 22 Mart'ta Biden ile ikili sorunları ve stratejik konuları tartışmak üzere kamuoyuna açık çevrimiçi yöntemle görüşme talebi ABD tarafından sıcak bakılmamıştır. Gelen cevap sonrası açıklamada, "Rus-Amerikan ilişkilerinde, Washington'ın hatasıyla oluşan çıkmazdan kurtuluş yolu bulmak için bir fırsat daha kaçırıldı. Bunun sorumluluğu tamamen ABD'ye aittir." ifadeleri kullanılmıştır.

Türkiye-ABD İlişkilerinde "Ortak Çıkar" Vurgusu

Türkiye Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu ile ABD'li mevkidaşı Antony Blinken arasındaki görüşmede iki ülke arasındaki ortak çıkarlara vurgu yapılırken, Blinken'in ayrıca S-400 konusundaki yaklaşımı da gündeme getirilmiştir. ABD Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Ned Price, Mevlüt Çavuşoğlu ile Antony Blinken arasında Brüksel'de yapılan görüşmeyle ilgili yazılı bir

açıklama yaparak detayları paylaşmış ve bu konuda ortak çıkarlar ile ilgili hususlar ön planda olmuştur.

İki bakan, ABD ile Türkiye arasındaki uzun süreli güvenlik işbirliğinin önemine vurgu yapmış ve özellikle Suriye ile Afganistan'daki gelişmeleri değerlendirmiştir. Blinken, Türkiye'yi S-400'leri almamaya davet etmiş ve

NATO müttefikleri Türkiye ile Yunanistan arasında devam eden istikşafi görüşmelere olan destek de dile getirilmiştir. Blinken ayrıca Türkiye'nin İstanbul Sözleşmesi'nden ayrılmasından duyduğu endişeyi belirtmiş ve demokratik kurumlarla insan haklarına saygının önemine de vurgu yapmıştır.

Türkiye tarafında ise Çavuşoğlu, Türkiye'nin S-400'ü aldığını ve bu işin bittiğini bir kere daha belirtmiştir. Çavuşoğlu, NATO Dışişleri Bakanları Toplantısı'na katılmak üzere gittiği Belçika'nın başkenti Brüksel'de, gazetecilerle de biraraya gelmiştir. Farklı düşünülen konuların da gündeme geldiğini belirten Çavuşoğlu; S-400, ABD'nin PKK/PYD'ye verdiği destek ve gerekse FETÖ'nün ABD'deki mevcudiyetinin ortak çıkarları olumsuz etkilediğini belirtmiştir. ABD Dışişleri Bakanı ile Türkiye ya da ABD'de daha geniş kapsamlı bir toplantı gerçekleştirilmesi konusunda mutabık kalınmıştır.

Fransa'da İslam Karşıtlığı ve Türkiye ile İlgili İddialara Tepki

Bilindiği üzere Fransa'da Müslümanları hedef aldığı gerekçesiyle eleştirilen ve İslam karşıtlığı üzerine kurulu olarak bilinen yasa tasarısı Fransa Ulusal Meclis'inde kabul edilmiştir. Bu kararlar, Müslümanların hayatına sınırlamalar getirilmesini ile ilgili tartışmalar gündemdeki yerini korumaktadır. Parlamentonun alt kanadı Ulusal Meclis, tepki çeken tasarıyı 151'e karşı 347 oyla kabul etmişti.

Cumhurbaşkanı Macron tasarıyı İslamcı ayrılıkçılıkla mücadele olarak tanıtmış ve gelen tepkiler üzerine tasarının adı "Cumhuriyet değerlerine saygıyı güçlendiren prensipler" olarak değiştirilmiştir. Macron'un partisinin desteğiyle kabul edilen tasarının adı değişse de içeriği değiştirilememiştir. 70 maddelik yasa tasarısı, ülkedeki Müslümanların hayatının neredeyse her alanına müdahale edilmesini öngörmüştür. Kamuya açık yerlerde başörtüsü takılması, çocukların evde eğitim alması, doktor tercihi gibi hususlarda kısıtlamalar tartışılmaktadır. Camiler ve bu camilerin idaresinden sorumlu derneklere yönelik müdahale çabası da dikkat çekmiştir. Müslümanlara ait

dernek ve sivil toplum kuruluşlarının finansmanının denetim altına alınması da söz konusudur.

Fransa'daki gelişmeler ile ilgili Türkiye tarafındaki çağrılar, Macron'un Türkiye politikasındaki söylemlerini sertleştirmiştir. Birçok konuda son dönemde karşı karşıya gelen Türkiye ve Fransa, Macron'un Türkiye ile diyalog mesajı vermesinin ardından gelecek yılki cumhurbaşkanlığı seçimine Türkiye'nin müdahale girişiminde bulunacağını belirtmesi ile çelişkili bir hal almıştır. France 5 kanalına konuşan Macron, Türkiye ile ilgili iddialarda bulunmuştur. Macron, Türkiye'nin Fransa ile ortak olup olmadığı sorusu üzerine, düzensiz göç ve Suriye'den kaynaklı güvenlik konularında Türkiye'nin ortak olduğunu vurgulamış ve ortak hareket edilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

“Diyalog yok diyemeyiz.” ifadesini kullanan Macron, aksi takdirde Türkiye'nin sınır kapılarını bir günde açacağını ve 3.5 milyon sığınmacının Avrupa'ya yöneleceğini savunmuştur. Bu ifadelerin ardından Macron, 2022'de Fransa'da yapılacak Cumhurbaşkanlığı seçimine değinirken Türkiye'nin bu seçimlere müdahale girişiminde bulunacağını öne sürmüştür. Macron bu müdahalenin kamuoyunun görüşlerine etki etme yoluyla olacağını ileri sürmüştür. 43 yaşındaki Macron'un gelecek yıl yapılacak seçimde yeniden aday olması beklenmektedir. Macron adil gelir dağılımı ve demokratik hakları hedef alan yasa tasarıları yüzünden sarı yeleklilerin kitlesel protestoları ile karşı karşıya kalmıştı. Birçok kentte aylarca süren protestolar Macron'un oy oranında ciddi düşüşlere neden olmuştur.

Suların Durulmadığı Myanmar BM'nin Yakın Takibinde

Myanmar'da cunta yönetimi karşıtlarının protestoları sürüyor. Darbe yönetiminin halka yönelik şiddeti sonucu can kayıpları da artmaktadır. BM, güvenlik güçlerinin şiddet olayları sonucu, 7 haftada en az 211 kişinin hayatını kaybettiğini açıklamıştır. Myanmar'da 1 Şubat'ta yapılan darbeye karşı protestolar sürerken, ordu ve polis, gösterileri bastırmak için şiddetin dozunu artırmaktadır. Eylemcilere karşı şiddet görüntüleri de sık sık takip edilmektedir.

Ordu'nun göstericilere karşı sert müdahalesine uluslararası baskılar da artmaktadır. BM ve ABD, askeri darbeyi ve ordunun göstericilere yönelik şiddetini kınamıştır. Myanmar'daki uluslararası misyon başkanları da ordunun şiddete son vermesi yönünde sık sık çağrılarda bulunmaktadır. BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü (UNESCO) ve BM Çocuklara Yardım Fonu'ndan (UNICEF) yapılan ortak açıklamada, eğitim binalarının güvenlik güçleri tarafından işgal edilmesinin çocuk haklarının ciddi bir ihlali olduğunu vurgulamıştır.

Myanmarlılar, 6 Şubat'ta demokrasiye dönüş talebiyle gösterilere başlamış ve güvenlik güçlerinin silahlı müdahalelerinde 200'ün üzerinde gösterici hayatını kaybetmiş, 1500'ün üzerinde kişi de tutuklanmıştır. Ülkede geniş katılımlı gösteriler sürerken gözaltındaki üst düzey hükümet yetkililerinin askeri mahkemede yargılanmalarına devam edilmektedir.

Myanmar'da, darbe karşıtı milletvekilleri tarafından sivil hükümeti geri getirmek için kurulan Ulusal Meclisi Temsil Komitesi, cunta üyelerini Uluslararası Ceza Mahkemesi'nde yargılatmaya çalışmaktadır. Columbia Üniversitesi İnsan

Hakları Araştırmaları Enstitüsü'nün düzenlediği bir etkinliğe katılan Myanmar'ın BM Daimi Temsilcisi Kyaw Moe Tun, Myanmar'da askeri hükümeti durdurabilmek için yapılan çalışmalara değinmiştir. Büyükelçi Tun, Ulusal Meclis Temsil Komitesi (CRPH)'nin Myanmar ordusunda darbeye karışan ve barışçıl protestoculara silahlı şiddet uygulayanların yargılanabilmesi için ihtimalleri değerlendirdiğini belirtmiştir. Uluslararası Ceza Mahkemesi de bunlardan bir tanesidir. 17 kişi CRPH'yi kurmuştur. Myanmar'ın Uluslararası Ceza Mahkemesi üyesi olmadığını belirten Tun, askeri darbe ve protestoculara şiddet konularını bu mahkemeye taşımak için her yolun deneneceğini ifade etmiştir.

Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar Çalışma Grubu

COVID-19 Pandemisi ve Karadeniz

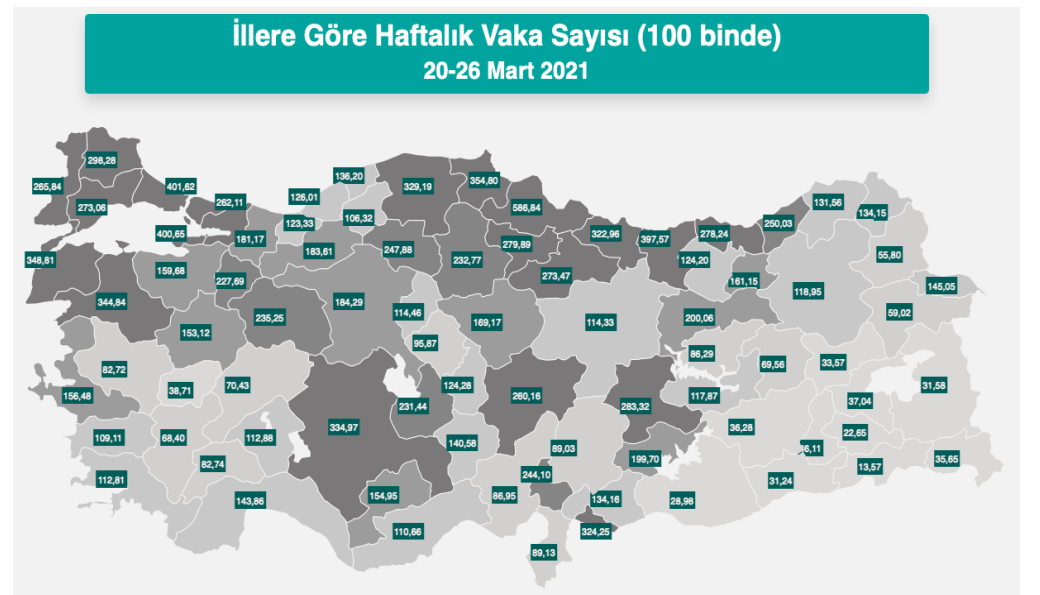
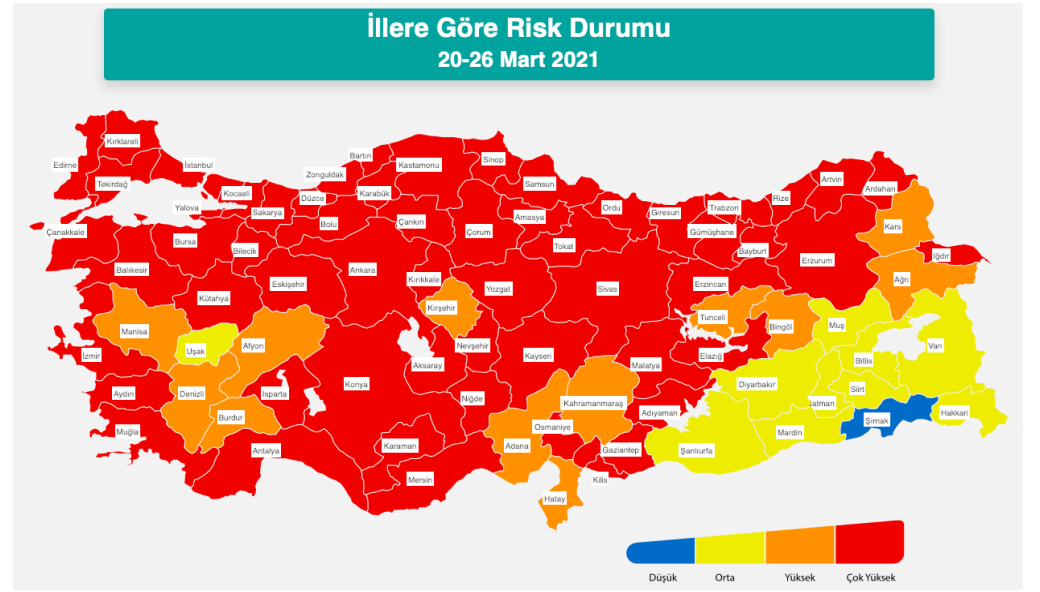
TURKEY COVID-19 PATIENT TABLE	TODAY		THIS WEEK		TOTAL	
	30 MART 2021	NUMBER OF TESTS	235.298	PNEUMONIA RATE IN PATIENTS	%3,6	NUMBER OF TESTS
	NUMBER OF CASES	37.303	HOSPITAL BED OCCUPANCY RATE	%54,2	NUMBER OF PATIENTS	3.277.880
	NUMBER OF PATIENTS	1.376	ADULT ICU OCCUPANCY RATE	%63,2	NUMBER OF DEATHS	31.385
	NUMBER OF DEATHS	155	VENTILATOR OCCUPANCY RATE	%27,1	NUMBER OF CRITICALLY ILL PATIENTS	2.054
	NUMBER OF RECOVERIES	19.925	AVERAGE DETECTION TIME OF CONTACTS OF POSITIVE PATIENTS	9 SAAT	NUMBER OF RECOVERIES	2.995.033
			RELATION RATE	%99,9		

2019 yılının Aralık ayında Çin'de kaynağı bilinmeyen bir pnömöni vakası olarak başlayan ve yaklaşık yüz gün içerisinde bir buçuk milyon insanı etkileyen COVID-19 pandemisi, devletler

başta olmak üzere diğer tüm aktörleri etkileyebilme potansiyeline sahip olduğunu gözler önüne sermektedir. COVID-19'un yayılma hızı dikkate alındığında, günümüzde yüz yirmi sekiz milyondan fazla kişide virüsün tespit edildiği, yetmiş iki milyondan fazla kişinin iyileştiği ve iki milyondan fazla

kişinin de hayatını kaybettiği anlaşılmaktadır. Bu ifade edilenler neticesinde, dünyanın büyük bir bölümüne yayıldığı idrak edilen hastalığın etkisinin, politika yapıcılarının aldığı/alacağı önlemler sayesinde hafifleyebileceği öngörülmektedir. Ancak bununla birlikte hastalığın ne zaman sona erebileceği hususunda kesin bir düşünce belirtilmemekte ve ulusların alınan tedbirlere sıkı sıkıya riayet etmesi gerektiği bildirilmektedir.

11 Mart 2020 tarihinde Dünya Sağlık Örgütü'nün COVID-19'u pandemi olarak ilan etmesinin ardından ülkemizde de ilk vakalar görülmeye başlanmıştır. Bu doğrultuda Sağlık Bakanlığı, düzenli aralıklarla "Türkiye COVID-19 Hasta Tablosu"nu yayınlamaya başlamış ve buradan elde edilen bilgileri kullanarak, "İllere Göre Haftalık Vaka Sayısı (100 binde)" ve "İllere Göre Risk Durumu" haritalarını çıkartmıştır.

Kaynak: https://covid19.saglik.gov.tr/?_Dil=2; <https://covid19.saglik.gov.tr>.

Sağlık Bakanlığın hazırlamış olduğu raporlar analiz edildiğinde, nüfusa oranla vaka sayısının en fazla görüldüğü illerin Karadeniz’de yer aldığı görülmektedir. Yetkililere ve meslek mensuplarına göre bölgedeki vaka sayısının fazla olmasının nedenlerinden bazıları, şehirler arasındaki mesafenin kısa oluşundan mütevellit köyler ile şehirler arasında ortaya çıkan hareketlilik, iç içe bir yaşam tarzının sürdürülmesi, PCR testi pozitif çıkan bazı kişilerin temaslarını saklamaları ve seyahat hareketliliği içinde mutasyonlu virüsün bölgeye taşınmasıdır.

Filyasyon Ekiplerinin Tespiti: Görev Soyadı

COVID-19 pandemisiyle mücadele kapsamında hastalığın kaynağını incelemek, bulaşma yolunu keşfederek gereken tedbirleri almak ve vaka bildirimlerini sağlamak amacıyla görevlendirilen saha ekip elemanları, filyasyon ekipleri, “İllere Göre Risk Durumu Haritası”nda “çok yüksek riskli” kategoride yer alan Karadeniz’de vaka analizi yaparken, sıra dışı bir durum tespit etti. Bu cihetle çalışmalarını gerçekleştiren ekipler, vakaların aynı soyadı taşıyan kişilerde kümeleştiğini keşfetti ve böylece aile içi bulaş oranının çok yüksek olduğunu saptadı. Aynı zamanda mutant virüsün de bölgeye yayıldığını belirten ekipler, toplumun benzer hareket örüntülerinin dışına çıkması gerektiğini vurguladı ve insanları daha sorumlu bir şekilde davranmaya davet etti. Aksi takdirde, şehirler arası seyahat kısıtlamaları başta olmak üzere tam kapanma ve bölgesel karantina gibi çok daha sıkı tedbirlerin alınabileceğinin gündemde olduğunu hatırlattı.

Kaynak: https://www.dailysabah.com/turkey/contact-tracers-key-factor-in-turkeys-coronavirus-fight/news?gallery_image=undefined#big

Doğu Karadeniz'e Çay Hasadı Göçü

Karadeniz bölgesinin en önemli geçim kaynaklarından birini temsil eden ve Nisan ve Mayıs aylarında hasadına başlanan çay, bölgeye her yıl yüz binin üzerinde üreticiyi ve işçiyi getirmektedir. Bu yıl da benzer yoğunluğun olması beklenen bölgede, COVID-19 tedbirleri kapsamında birtakım uygulamaların hayata geçirileceği aktarılmaktadır. Bu çerçevede, öncelikle bölgeye gelmesi planlanan üretici ve işçilerin kendilerine tahsis edilecek olan ikametgahlarda on gün süre ile karantina tedbirleri uygulamasına tabi olacakları vurgulanmaktadır. Ardından üreticilerin ve işçilerin ikamet edecekleri evleri ile çay bahçeleri arasında izole olmaları gerektiği hatırlatılmaktadır. Böylece hem çalışan hem de toplum sağlığı açısından tedbirlere uyulması gerektiği bir kez daha anımsatılarak, vaka artışlarının önüne geçilmesi ve hasta sayısının sağlık kuruluşlarında tolere edilebilecek seviyelerde kalmasının amaçlandığı ifade edilmektedir.

Kaynak: <https://www.aa.com.tr/en/economy/turkeys-tea-exports-rise-51-in-q1/1805920>

Trabzon'un Tarihi On Üç Bin Yıl Öncesine Dayanıyor

Karadeniz Teknik Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü öğretim üyeleri tarafından gerçekleştirilen çalışmalarda, Trabzon'un dört bin yıllık tarihinin çok daha eskilere dayandığı keşfedildi. Çalışmalarına 2018 yılında arkeolojik yüzey araştırmasıyla başladıklarını söyleyen bilim insanları, Trabzon'un Düzköy ilçesindeki Koskarlı Mağarası'nda milattan önce on üç bin ile on bir bin yıllarına ait olduğu düşünülen obsidyen ve çakmak taşından yapılan yüz üç taş alet bulgusunu tespit etti. Yapılan değerlendirmelerde, taş aletlerinin bölgede yaşayan ilk insan grubuna ait olduğu belirtilerek, bu

aletlerden yedi tanesinin köken analizi yapılmak üzere Kanada'daki McMaster Üniversitesi'ne gönderildiği ve incelemeler sonucunda Trabzon'daki ilk yaşam belirtisinin on üç bin ile on bir bin yıllarına ait olduğunun tespit edildiği bildirildi. Trabzon'daki en eski buluntular olarak tarihe geçen bu taş aletlerin hammaddesinin, Trans Kafkasya ile Kapadokya'ya dayandığı ve kazıyıcı ve bıçak olarak kullanıldığı vurgulandı. Ayrıca yetkililer, yüzey araştırmalarının 2023 yılına kadar devam edeceğini bildirerek, Trabzon'un tüm ilçelerini gezeceklerini ve Anadolu arkeolojisine büyük katkılarda bulunmak istediklerini ifade etti.

<https://www.trthaber.com/foto-galeri/trabzonda-yaklasik-13-bin-yil-oncesine-ait-tas-parcalari-bulundu/33767/sayfa-1.html>

Bize Ulaşın

- ▶ Email: sam@ktu.edu.tr
- ▶ Twitter: [@sam_ktu](https://twitter.com/sam_ktu)
- ▶ Facebook: [@ktusam2020](https://www.facebook.com/ktusam2020)
- ▶ Instagram: [@sam_ktu](https://www.instagram.com/sam_ktu)
- ▶ Youtube: [KTÜ Stratejik Araştırma Merkezi](https://www.youtube.com/ktu_stratejik_arastrma_merkezi)
- ▶ Website: <https://www.ktu.edu.tr/sam>

YÖNETİM KURULU

Müdür

Doç. Dr. Özgür TÜFEKÇİ

Müdür Yardımcıları

Dr. Öğr. Ü. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ
Dr. Öğr. Ü. Abdullah UZUN

Üyeler

Prof. Dr. Bünyamin ER
Doç. Dr. İsmail KÖSE
Doç. Dr. Umut ÜZAR
Dr. Öğr. Ü. Cenk BEYAZ

ÇALIŞMA GRUPLARI

Ekonomik Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Doç. Dr. Umut ÜZAR

Dr. Cihan GÜNEŞ
Arş. Gör. Tuğçe ADIMLI
Sema ŞEKER

Toplumsal ve Kültürel Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Ü. Cenk BEYAZ

Doç. Dr. Bayram SEVİNÇ
Dr. Öğr. Ü. Hüseyin YADİGAROĞLU
Arş. Gör. İlhan BİLİCİ

Kent, Yönetim ve Çevre Araştırmaları Çalışma Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Ü. Suna ERSAVAŞ KAVANOZ

Dr. Öğr. Ü. Abdullah UZUN
Öğr. Gör. Fatma NALBANT
Arş. Gör. Tülay DEMİR
Arş. Gör. Kubilay DÜZENLİ
Arş. Gör. Nisa ERDEM
Arş. Gör. Abdülgazi YIKICI
Kübra ÖZDEMİR
Aynur YILDIRIM

Uluslararası Araştırmalar Çalışma Grubu

Koordinatör: Dr. Öğr. Ü. Vahit GÜNTAY

Doç. Dr. İsmail KÖSE
Arş. Gör. Göktuğ KIPRIZLI
Ceren HAKYEMEZ
Dilek KARADENİZ
Fevzi KIRBAŞOĞLU
Muharrem BAYRAK
Muhammed Resul EROĞLU
Mehmet Can ALBAYRAK
Nurfer GEZER
Lütfü OSMANOĞLU
Aleyna TEMİZ
Münevver YAVUZ
Ogün YILMAZ

